

U.G. 4th Semester Examination - 2023

SANSKRIT

[HONOURS]

Course Code : SANS-H-CC-T-10

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. निम्नलिखितेषु यथेच्छं दश प्रश्नामुत्तरं सरलसुरगिरा देवनागरीलिपिज्वाश्रित्य प्रदेयम् : 2×10=20
- क) क आसीत् इक्ष्वाकुवंशार्णवसम्प्रसूतः? केषां समीपे सः प्रेमाकररूपेण प्रतिभाति?
- ख) “प्रतीता सत्त्वानिभं दोहदमाममन्ति” — कस्या गर्भः प्रतीतः? कस्मिन् वने सा प्रसूतिकालं यापितवती?
- ग) तथागते जाते के तं संपरिवार्य तस्थूः? के तथागतोत्पादगुणेन तुष्टा अभवन्?
- घ) स्यार-एडुइन-आर्नल्ड (Sir Edwin Arnold) — महाभागेन कस्या उपनिषद आङ्ग्लभाषयानुवादः कृतः? तदनूदितग्रन्थस्य नाम लिख्यताम्।

- ड) औपनिषदिकभावधारया अनुप्राणितानां मुख्यानां चतुर्णामाङ्गलकवीनां नामानि लिख्यन्ताम्।
- च) कम्बोजदेशस्य रामकथा केन नाम्नाभिधीयते?
- छ) पाश्चात्ये श्रीमद्भगवद्गीतायाः सम्प्रचारः कथं प्रारब्धः? आमेरिकादेशे भगवद्गीतायाः संस्करणं केन प्रकाशितम्?
- ज) पञ्चतन्त्रस्य पञ्चानां तन्त्राणां नामानि क्रमतो लिख्यन्ताम्। पञ्चतन्त्रस्य 'पञ्चाख्यानकम्'—इति संस्करणस्य सम्पादकः कः आसीत्?
- झ) 'सिंहासनद्वात्रिंशिका'—इति कथाग्रन्थस्य हिन्दी भाषायामनूदितसंस्करणस्य नाम किमासीत्? अस्य अनूदितग्रन्थस्य व्रजभाषायामनुवादकर्ता कः?
- ञ) 'शुकसप्ततिकथा'—गल्पग्रन्थस्य पारसिकभाषायामनूदित-संस्करणस्य नाम किमासीत्? तस्य अनुवादकः कः आसीत्?
- ट) जाभादेशे महाभारतकथाश्रितं प्रचलितं छायानृत्यं किम्? का महाभारतीयकथाः छायानृत्येऽस्मिन् चित्रिता भवन्ति?
- ठ) कम्बोडियादेशे महाभारतकथामाश्रितं प्रसिद्धनृत्यनाट्यं किम्? अस्य देशस्य कुत्र महाभारतकथाश्रितानि दृश्यानि चित्रितानि सन्ति?
- ड) कालिदासकृतस्य 'मालविकाग्निमित्रम्'—नाटकस्य जार्मनिभाषायामनुवादः केन कृतः? अनूदितग्रन्थस्य प्रकाशकालः कः आसीत्?
- ढ) वोलेनसन (Wollenson)—महोदयेन कालिदासस्य कस्य नाटकस्य जार्मनिभाषायामनुवादः कृतः? कुमारसम्भवमिति महाकाव्यस्य जार्मनिभाषायामनुवादः केन कृतः?

ण) श्रीशङ्कराचार्यसंस्कृतसर्वकलाशाला (Shree Sankaracharya University of Sanskrit)—कस्य देशस्य कस्मिन् प्रदेशे स्थिता? जार्मानदेशे स्थितस्यैकस्य विश्वविद्यालयस्य नाम प्रदीयतां यत्र संस्कृतभाषा-साहित्यमाधारीकृत्य चर्चा भवति।

2. Answer any **four** of the following questions either in Sanskrit or Bengali or English: $5 \times 4 = 20$

a) Translate any **one** of the following verses into Bengali or English:

क) ऊरोर्यथौर्वस्य पृथोश्च हस्तान्मान्धातुरिन्द्रप्रतिमस्य मूर्ध्नः।

कक्षीवतश्चैव भुजांसदेशात्तथाविधं तस्य वभूव जन्म॥

ख) लोकस्य मोक्षाय गुरौ प्रसूत शमं प्रपेदे जगदव्यवस्थम्।

प्राप्येव नाथं खलु नीतिमन्तमेको न मारो मुदमाप लोके॥

b) Write a short note on - Divine birth of *Buddha* (बुद्धस्य दिव्याद्भुतं जन्म) according to *Buddhacaritam* (बुद्धचरितम्) Canto I.

c) Discuss about Darashikoh's Persian Translation of *Upaniṣad(s)* and their influence on Sufism.

d) Write a brief note about *Vetālapañcaviṃśati* (वेतालपञ्चविंशतिः) and its influence on Eastern Languages through translation.

e) Discuss about Sir William Jones and the contribution of the Asiatic Society on the field of Indian Oriental Studies.

f) Write a short note on various Sanskrit Study Centres in America.

3. Answer any **two** of the following questions either in Sanskrit or Bengali or English: (One must be written in **Sanskrit** with **Devanāgarī** script)

10×2=20

- a) i) Explain with context the following verse in **Sanskrit** with **Devanāgarī** script:

6

वंशश्रियं गर्भगतां वहन्ती प्राचीव कल्मे विरराज राज्ञी ।
सा शोकमोहक्लमवर्जितापि घनं वनं गन्तुमियेष देवी ॥

- ii) Amplify the meaning of the verse in **Sanskrit** with **Devanāgarī** script with proper illustration:

4

बाल्मीकिरादौ च समर्ज पद्यं जग्रन्थ यन्न च्यवनो महर्षिः ।
चिकित्सितं यच्च चकार नात्रिः पश्चात्तदात्रेय ऋषिर्जगाद ॥

- b) How many chapters are found in *śrīmadbhagavagītā* (श्रीमद्भगवद्गीता)? Write down the names of the chapters. Discuss about the various translations of *śrīmadbhagavagītā* (श्रीमद्भगवद्गीता) and their influence in Western Countries.

1+2+7

- c) Write an elaborate note on the influence of the *Rāmāyaṇa* (रामायणम्) in South East Asian Folk Culture.

7+3

- d) Write a short note on English translations of Kalidāsa's writings and their influence on Western Language and Literature.

10